

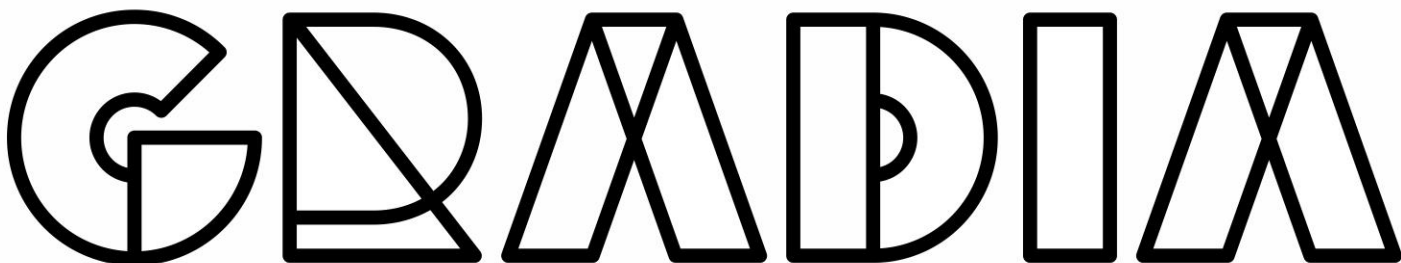
Sanasto

Toisen asteen sanastoa

Harkintaan perustuva valinta	Hakutapa, jota käytetään esimerkiksi silloin, kun koulutodistusta ei voi verrata suomalaiseen todistukseen tai opiskelija on suorittanut yksilöllisiä opintoja peruskoulussa. Oppilaitos arvioi opiskelijan tuen tarvetta ja edellytyksiä suoriutua opinnoissa. Harkinnan perusteella päätetään, saako hakija opiskelupaikan.
Jakso	Lukuvuosi on jaettu viiteen jaksoon, jotka kestävät kahdeksan viikkoa. Opinnot suunnitellaan jaksoittain.
Jatkuva haku	Hakumenettely, jolla voi hakea koulutukseen pitkin vuotta.
Kampus	Oppilaitoksen alue, jolla opetusta järjestetään.
Yhteishaku	Valtakunnallinen hakujärjestelmä toisen asteen koulutuksiin ja korkeakouluihin. Haku on vuosittain auki helmi-maaliskuussa ja opinnot alkavat elokuussa.

Ammatillisen koulutuksen sanastoa

Aineenopettaja	Henkilö, joka opettaa ammatillisen koulutuksen yhteisissä tutkinnon osissa yleissivistäviä aineita esimerkiksi matematiikkaa, kieliä tai yhteiskunnallisia aineita.
Ammatillinen perustutkinto	Tutkinto, joka antaa perusvalmiudet alan työtehtäviin. Perustutkinnon laajuus on 180 osaamispistettä. Suoritus aika voi olla yksilöllinen, mutta yleensä se suoritetaan kolmessa vuodessa.
Ammattitutkinto	Tutkinto, jossa osoitetaan perustutkintoa syvällisempää ammattitaitoa. Ammattitutkinnon laajuus on pääosin 150 osaamispistettä.
Ammattitaitovaatimus	Asiat, jotka täytyy osata ammatissa. Jokaisessa ammatillisen tutkinnon osassa on erilaiset vaatimukset.
Ammatinopettaja	Ammatillisia aineita opettava opettaja.
Erikoisammattitutkinto	Tutkinto, joka suoritetaan sen jälkeen, kun on ollut työelämässä ja hankkinut osaamista. Erikoisammattitutkinnosta saa

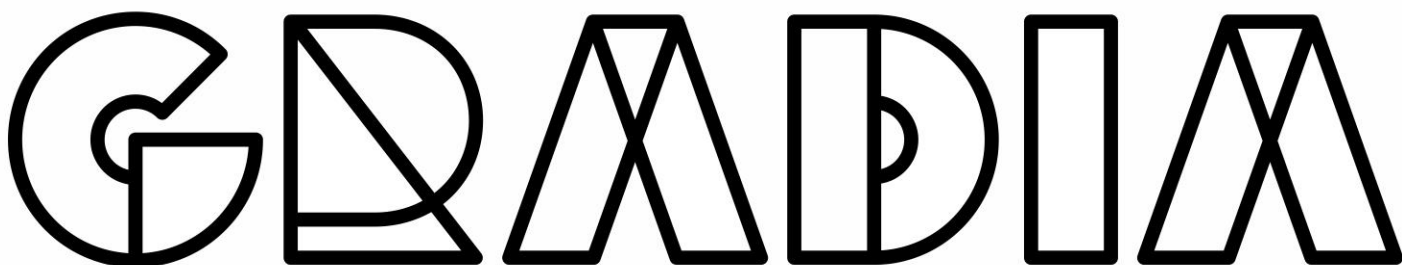
JYVÄSKYLÄN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ GRADIA

	valmiudet alan vaativimpiin työtehtäviin. Erikoisammattitutkinnon laajuus on pääosin 180 osaamis pistettä.
Erityinen tuki	Säännöllistä oppimiseen ja opiskeluun liittyvää tukea sekä erityisiä opetus- ja opiskelujärjestelyitä, joita voi saada oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun syyn vuoksi.
Ersu	Erityisen tuen suunnitelma. Suunnitelmaan kirjataan suunniteltu tuki, menetelmät ja arvio tuen muodon toimivuudesta. Suunnitelma on
Henkilökohtaistaminen	Opiskelupolut suunnitellaan ja toteutetaan opiskelijoiden henkilökohtaisten tavoitteiden mukaisesti. Aiemmin hankittu osaaminen tunnustetaan ja tunnustetaan. Myös tuen tarve kartoitetaan. Tämän jälkeen suunnitellaan, mitä opiskelija vielä opiskelee.
HOKS	Henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelma, johon kirjataan opiskelijan aiempi osaaminen ja suunnitelma puuttuvan osaamisen hankkimiseksi. Myös ohjaus- ja tukitoimet kirjataan hoksiin.
HOKS-ohjaaja	Opettaja, joka vastaa opiskelijan HOKSista.
Koulutus sopimus	Tehdään työpaikan ja oppilaitoksen edustajien kanssa opiskelijalle työelämäjakson ajaksi.
KT-opinnot	Kaksoistutkinto. Opiskelija suorittaa ammatillisen perustutkinnon lisäksi ylioppilastutkinnon.
Mukauttaminen	Jos erityisen tuen opiskelija eri tukitoimista huolimatta ei saavuta opintojen T1-tason osaamista, hänen osaamisensa arviointia voidaan mukauttaa ja laatia yksilölliset arviointikriteerit.
Näyttö	Ammatillisissa opinnoissa osaaminen osoitetaan näytössä alan työtehtävissä työpaikalla. Näytöt arvioidaan.
Opiskelu huolto	Opiskelijan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia edistävää työtä. Opiskelu huollon toimijoina ovat kuraattorit, psykologit ja opiskeluterveydenhuolto.
Oppisopimuskoulutus	Opiskelu tapahtuu oppilaitoksen sijaan pääosin yrityksessä. Opiskelija on työsuhteessa ja saa palkkaa.
Osaamisala	Joissakin tutkinnoissa valitaan osaamisala ja erikoistutaan työelämän kannalta järkevään kokonaisuuteen. Esimerkiksi rakennusalalla voidaan erikoistua talonrakennukseen tai maarakennukseen.
Osaamisen tunnistaminen	Oppilaitos tunnistaa opiskelijan aiemman hankkiman osaamisen esimerkiksi tutkintotodistusten, työtodistuksen, haastatteluiden ja osaamiskartoitusten perusteella. Opiskelijan ei tarvitse opiskella sitä osaamista, mitä jo osaa.

JYVÄSKYLÄN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ GRADIA

Osaamisen tunnustaminen	Osaamisen tunnustaminen tarkoittaa, että aiemmin opitut asiat merkitään osaksi jotakin opintoa.
Osaamisperustaisuus	Tarkoittaa sitä, että opiskelija opiskelee sitä, mistä hänellä ei ole vielä osaamista. Näin ollen opiskeluaika määräytyy oman opiskelutahdin mukaan.
Osaamispiste	Suoritettavat opinnot merkitään osaamispisteinä. Lyhenteenä käytetään osp.
Osaamistavoite	Asiat, jotka pitää opiskella YTO-opinnoissa.
Poikkeaminen	Opiskelija ei opiskele jotain ammatilliseen perustutkintoon kuuluvaa osaa, koska se ei ole hänelle mahdollista olosuhteiden, aiemman oppimishistorian, sairauden tai vamman vuoksi.
SORA-tutkinnot	Opiskelijan soveltumista arvioidaan aloilla, joilla työskennellään esimerkiksi liikenteessä, potilas- ja asiakastyössä tai alaikäisten parissa. Arviointi tehdään opintojen hakuvaiheessa tai opintojen aikana, ja siinä tarkastellaan opiskelijan terveydentilaa ja toimintakykyä. Opiskelijalta voidaan peruuttaa opiskeluoikeus, jos hän ei sovellu alalle.
Tutkinnon osa	Ammatillinen tutkinto koostuu tutkinnon osista, joista saa osaamispisteitä. Pakollisissa tutkinnon osissa opiskellaan keskeiset asiat ja valinnaisissa tutkinnon osissa voi syventää osaamistaan omien tarpeiden mukaan.
Tutkinnon perusteet	Asiakirja, joka kertoo, mitä tutkinto sisältää ja kuinka laaja se on. Tutkinnon perusteissa kuvataan vaadittu osaaminen ja arviointi. Kaikki tutkinnon perusteet ovat ePerusteet-palvelussa.
Tutkintonimike	Työelämästä tutut ammattinimikkeet, kuten esimerkiksi lähihoitaja, levyseppähitsaaja ja kokki
Työelämässä oppiminen	Ammatillisessa koulutuksessa opintoihin kuuluu opiskelua käytännön työtehtävissä alan työpaikoilla.
Työpaikkaohjaaja	Työelämässä oppimisessa työpaikalla auttaa ja ohjaa työpaikan nimetty työpaikkaohjaaja.
YTO-opinnot	Yhteiset tutkinnon osat tarkoittavat kaikille yleissivistäviä opintoja kuten matematiikka, viestintää ja kieliopintoja. Ne tukevat ammatillisia opintoja ja antavat jatko-opintokelpoisuuden korkea-asteen koulutuksiin.

Lukiokoulutuksen sanastoa

Aineenopettaja	Henkilö, joka opettaa lukion oppiaineita. Esimerkiksi matematiikan tai psykologian opettaja. Osa opettajista opettaa useampaa ainetta.
Erityisjärjestelyt	Joustavia opetus- ja koejärjestelyjä, joiden tavoitteena on taata opiskelijoille yhdenvertainen asema arviointitilanteessa ja tukea opintojen etenemistä. Esimerkiksi ylioppilaskokeisiin on mahdollista saada lisäaikaa lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeuden takia.
HOPS	Henkilökohtainen opintosuunnitelmasi koostuu opiskelusuunnitelmasta, ylioppilastutkintosuunnitelmasta, jatko-opinto ja urasuunnitelmasta. Myös ohjaus- ja tukitoimet kirjataan tarvittaessa HOPSiin.
Lukion oppimäärä	Lukion oppimäärä koostuu pakollisista ja valinnaisista opinnoista eri oppiaineissa. Lukion oppimäärän laajuus on 150 opintopistettä. Lukion oppimäärä suoritetaan 3–4 vuodessa.
Moduuli	Lukion opetussuunnitelmassa määritelty oppiaineen oppimäärän osa. Yhdellä opintojaksolla voi olla yhdistettynä useampi moduuli.
Opintojakso	Jakson aikana opiskeltava kokonaisuus tietyssä oppiaineessa.
Opintopiste	Suoritetuista opinnoista saa lukiossa opintopisteitä. Lukion oppimäärä on 150 opintopistettä.
Opintotarjotin	Opintotarjotin kokoaa lukuvuoden eri jaksoissa tarjolla olevat opintojaksot. Opintojaksot valitaan lukujärjestykseen opintotarjottimelta. Tarjottimen avulla opiskelija voi muokata lukujärjestystään.
Oppimisen tuen lomake	Lomake, johon kirjataan opiskelijan pyynnöstä tarvittavat oppimisen tukikeinot ja erityisjärjestelyt.
Päätöviikko	Jakson päättävä viikko, jolloin tehdään opintojaksojen kokeita ja muita oppiaineisiin kuuluvia tehtäviä.
Ylioppilastutkinto	Toisen asteen tutkinto, jonka voi suorittaa lukion päättövaiheessa. Tutkinnossa täytyy osallistua ylioppilaskokeisiin vähintään viidessä eri oppiaineessa. Tutkinnon hyväksytysti suorittamalla valmistut ylioppilaaksi.

